

له دیدگای سه‌رۆکی پارتی ودهسه‌لاته‌که‌یدا، ژنان چ جیگایه‌کیان هه‌یه ؟

سه‌وسه‌ن سه‌لیم

sawsan.s@ukonline.co.uk

له دیداریکی مه‌ابات قه‌رده‌اغی که‌له 19-12-2004 له‌گه‌ل سه‌رۆکی پارتی دیمکراتی کوردستان سازدراوه، جاریکی‌تر جیگای ژن له‌دیدگای ناسیونالیزی کورد و سه‌رۆک ودهسه‌لاته‌که‌یه‌وه دینیته‌وه روو که‌ناکری له‌لایه‌ن ئیمه‌ ژنانی نازادیه‌خوازه‌وه به‌قه‌رامۆشی بسپردی. به‌تایبه‌تی که‌ده‌برینه‌کانی مه‌سه‌ودبه‌رزانی جگه‌له‌وه‌ی له‌که‌ش و هه‌وایه‌کدا بلاوده‌بنه‌وه که‌گه‌مه‌ی "هه‌لبژاردن" له‌گۆزدايه، هاوکات جیگای ژن له‌دیدگای ناسیونالیزی کورد و حیزب و دهسه‌لاته‌که‌یدا به‌رجه‌سته ده‌کاته‌وه. که‌وايه با بزاین سه‌رۆکی پارتی دیمکراتی کوردستان چۆن له‌ژن ده‌روانی؟..

سه‌ره‌تا پرسیاره‌کان ئاماره‌کردنه بۆکه‌می ریژه‌ی ژنان له‌نیو داموده‌زگاوه‌حکومه‌ت وپۆسته‌ حیزبی‌یه‌کان وه‌روه‌ها بۆ ناکاریی ئافه‌رت له‌نیو ده‌سه‌لات و پیکه‌ته‌کانی تردا، پاشان داواکاریه‌کانیش ئه‌وه‌ن که‌ده‌رفه‌ت بدری به‌ژنان

به‌شداری کاریان هه‌بیت. به‌تایبه‌تی ریژه‌ی ژنان له‌ ناوه‌نده‌کانی بریارداندا گاریگه‌ر بی. به‌لام وه‌لامی مه‌سه‌ودبه‌رزانی له‌زمانی گوزارشته‌گه‌ره‌که‌وه ئه‌وه‌یه‌ که:

"له‌لای ئافه‌رتی کورد موقه‌ده‌سه. به‌حه‌قیقه‌ت موقه‌ده‌سه و ئه‌مه به‌و په‌ری باوه‌روه ده‌لیم"

دواتر ده‌لیت:

"ئه‌گه‌رچی پیاوان له‌شۆرشدا به‌شداریبوون وئه‌وان له‌سه‌تکه‌ردا بوون وشه‌ریانکردوه، به‌لام رۆلی ئافه‌رتان نه‌بوايه قه‌ت نه‌یان ئه‌توانی خه‌بات بکه‌ن. رۆلی ئافه‌رتان ئه‌گه‌ر له‌وان زیاتر نه‌بووی که‌متر نه‌بووه. بۆیه من شانازی به‌ئافه‌رتانی کوردستانه‌وه ده‌که‌م .. به‌ راستی زور قوربانیان داوه بۆ کوردستان و شۆرشه‌کانی کوردستان"

ئهم دوو ده‌برینه جیگای ئوردبوونه‌وه‌ی زۆره، و له‌یه‌که بۆچوونی گشتی دا ئه‌توانی به‌س بێت بۆئه‌وه‌ی جیگای ژن له‌ دیدگای ناسیونالیزی کورد و حیزبه‌کانی له‌وانه‌ش پارتی نیشان بدات، به‌لام به‌راستی ژن موقه‌ده‌سه و قوربانی زۆریانداوه!! ... ئه‌گه‌ر سه‌رۆکی پدک ئهم هاوکیشه‌یه واده‌بینی.. پرسیار ئه‌وه‌یه خودی ئهم سه‌رۆکه‌و پارته‌که‌ی ودهسه‌لاته‌که‌ی چ فداکاریه‌کیا بۆ ژنان کردوه ?? چ پاداشتیکیان داوه‌ته‌وه؟؟؟ چ به‌رنامه‌یه‌کی پیشکه‌وتوخوازانه‌یان بۆ ئهم "هیزه موقه‌ده‌سه" و بۆ ئهم "هیزه فیداکاره" بوه تا به‌ ده‌ردی ئهم چه‌ندساله‌ی پێدا تیپه‌ریون نه‌رۆیشتنایه؟ سه‌رۆکی پدک ده‌توانی چ شانازی به‌ سه‌رۆکیه‌تی‌یه‌که‌یه‌وه بکات که‌له‌ماوه‌ی چه‌ند سالی ته‌مهنی حیزبه‌که‌یدا ته‌نها یه‌ک ژن له‌سه‌رکردایه‌تی‌یه‌که‌یدا بێت؟ منیش لێره‌دا پرسیارم ئه‌وه‌یه. ئه‌گه‌ر به‌راستی ژنان لای سه‌رۆکی پدک و دهسه‌لاته‌که‌ی موقه‌ده‌سه ئه‌ی به‌سه‌ره‌اتی "ژنانی به‌رزانی" که به‌ دانیشتووی نیو ئوردوگای قودس و خورشیدی ناسران، له‌ژیر سایه‌ی دهسه‌لاتی کام حیزب و سه‌رۆکدا رویدا و ئه‌وانی له‌گه‌ل بریاری هه‌لالکردنی کوشتنی به‌کۆمه‌لدا به‌ره‌و رووکرده‌وه، هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که‌دوای ئه‌نفالی میرده‌کانیان شویان کردبووه‌وه و وه‌یا ماره برابوون!!

نایا ئه‌وه دهسه‌لاته‌که‌ی پارتی نه‌بوو هه‌مووقانونه‌ فاشسته‌کانی به‌عسیان "قانونی ئه‌حوالی شه‌خصی" پر به‌پر به‌رئوه برد له‌کوردستان ؟ به‌راستی ئه‌وه کی بوو که‌به‌ئاشکرا ده‌ستی ناغا وکوێخا و مه‌لای له‌سه‌ر ژبانی ژنان ئاوه‌لاکرد تا کاربه‌وه گه‌یشته‌ مه‌لابه‌شیر وچه‌ندین ئاخوندی تری ژێرده‌سه‌لاته‌که‌ی فتوای کوشتنی ژنانی یه‌کسانخوازو پیشکه‌وتوخوازبده‌ت؟ ئه‌گه‌ر ژنان به‌راستی موقه‌ده‌سن، سه‌رۆکی پارتی ئاگای له‌وه‌هه‌یه که رۆژانه نمونه‌کانی خۆ کوژی و کوشتنی ناموسی ژنان له‌نیو ده‌زگاوانی خودی پارتی‌یه‌وه بلاوده‌بنه‌وه و زۆرتیش کیشه‌یان ئه‌وه‌یه که‌ریگای به‌نازادی هه‌لبژاردن و گرتنی په‌یوه‌ندی و هاتوچوو هه‌لبژاردنی شیوه‌کانی ژبانی شه‌خصی‌یان لی به‌ربه‌ستکراوه؟؟ نایا سه‌رۆکی پارتی و حکومه‌ته‌که‌ی چیان کردوه له‌به‌رامبه‌ر تاوانه‌کانی پیاوسالاری که‌به‌پلایس گۆشتی له‌شی زیندووی "هه‌وره" یان پچریبوو؟ نایا باوکی پیلا که‌پیلای 16 ساله‌ی ئه‌نجن ئه‌نجن کرد چ سزایه‌کی وه‌رگرت؟ .. ئه‌گه‌ر ژنانی کوردستان به‌راستی موقه‌ده‌سن، نایا سه‌رۆکی پارتی بیرێ له‌وه کردۆته‌وه که بۆ له‌ماوه‌ی چه‌ند سالی حاکمیته‌تی خوی و حکومه‌ته‌که‌یدا زیاتر له 9 هه‌زار ژن به‌به‌هانه‌ی شه‌ره‌ف و نه‌بوونی نازادی‌یه‌کانیان کوژران، که‌به‌شیکێ ئهم رووداوه له‌نیو شه‌قامه‌کان و به‌به‌رچاوی خه‌لکه‌وه روویان داوه؟ ..

کاتیک که ژنانی کوردستان به‌وه‌موو ده‌رد و مه‌ینه‌تی و بی مافی‌یانه‌وه ژبان بکه‌ن، کاتیک که دیارده‌ی ره‌شه‌کوژی و خوسوتاندن و نه‌بوونی نازادی‌یه‌ فهدری و مه‌ده‌نی‌یه‌کانیان پی له‌قالب درابی، کاتیک که دهسه‌لاتیکی مه‌ده‌نی و سکولار له‌گۆر نه‌بی، کاتیک که‌یاسایه‌که نه‌بی چاوه‌له‌ژنان بکات وه‌ک هاوالاتیی‌یه‌کی ته‌واو و ئینسانیک که‌شایسته‌ی به‌هاکانی خۆیه‌تی، ئه‌توانی "موقه‌ده‌س بوون" چ پیناسه‌یه‌که به‌ ژبانی ژنان به‌خشی؟ به‌پێچه‌وانه‌وه ته‌جروبه‌کانی ژبانی کوردستان له‌ژیر سایه‌ی 13 سال حاکمیته‌تی ناسیونالیستی کورددا ته‌نها ده‌توانی موقه‌ده‌سبوونیان ئه‌وه‌بیت که‌بکرینه‌ پاشکۆی مقدساتی دین و نه‌ته‌وه‌و خیزان و وه‌ک ئامرازیکی ته‌بلیغاتی به‌ده‌سته‌وه بگه‌رت.

بەلام رستەى تەواوکار لە پیناسەکانى سەرۆكى پارتى دا ئەوەیە كە "ژنان قوربانیان داو". بەراستى ئەگەر ژنان قوربانیانداو و ئەمەش بەهەيەكى هەيە بۆسەرۆكى پارتى دەبێ ئەو شەمان پى رابگەيەنیت كە چيان بۆكراو؟ ئایا لەو هەموو پارەو پۆلەى كە لەداهاتى نەوت و گومرگەكانى سنور و باج و خەراجى كەبەسەر خەلكيانەو دەیان ناو، چەندى لەسەر رىگای ژنانى بىكار، ژنانى كەنەخويندەوارن، ژنانى كەمناڵەبەرن، ژنانى كەگىرۆدى كىشەكانى خىزانى، ژنانى كەبەدەست نەخۆشى بەكانى ژنانەو دەرد و مەينەت دەچيژن... سەرف كراو؟ ئایا سەرۆكى پارتى ئەتوانى بالانسى ئەو قوربانى دانەى ژنان داويانە لەگەل ئەو وەريانگرتوو لەحكومەتەكەى بەويژدانەو بەسەلمىنى. لەراستى دا چ "موقەدەس" بوون و چ ئەو "ژنان قوربانیان داو" تەنھا وەك خوراكى پروياگەندەيە هيجى تر..

بەلام قودسيەتى ژنان لەدیدگای ناسیونالیزمی كورددا جیگایەك بەوان دەبەخشی كەبە "ژنى نمونە" دەناسرێ. نمونەيەك كە ژنان دەبى پاشكۆى پیاوان و لەدوای ئەوانەو خۆيان بناسيێن، كاتىك كەكچن دەبى گویرایەلى براگەرە و باوكین و لەئەخلاقیاتى باوكسالارى ئەوان دەرنەچن و بینه هەلگى شەرفى باوك و برا و تیرە، كەدەبنە هاوسەریش داوین پاك بن و خیانەت لەمیردەكانیان نەكەن، دایكىكى بەتەحەمول وراپەرینەرى فەرمانى مال و وەسیلەى بەرەم هینانەوى رۆلەى چەسورین. كاتىكیش باس لە"شورش و خەبات و حیزبە" ژنان دەبى جەبەهى خەلفى پیاوان. وە پارچەيەك لە جگەريان بەكوردستان ببەخشن و دواتریش كە شورش تەواوبوو لەمالەو بەدیار میردەو دانیشن. چونكە ژنان ناتوانن "شەرىقارمانانە بكن" چونكە زەعیفن! ناتوانن سەرۆكایەتى بكن چونكە بێئێرادە و نەزانترن لەپیاوان! ئەمە ئەو پیناسە و جیگا و رىگایەيە كەبزوئەو ناسیونالیزمی كورد بەژنانى داو. لەمبارەشەو باشترە نامازە بەچەند ووتەى مسعود بەرزانى لەكۆنگرەى چوارەمى یەكیتی ژنانى كوردستان بىنمەو بىرتان كە وتویەتى:

" ئەو جیگای شانازیە بۆ ژنانى كوردستان كەبەلە خۆ بوردی بەو پارچەبەك لە جگەريان بكن بە فیداو قوربانى خاكى پیرۆزى كوردستان .."

لەجیگایەكى تر دەلیت:

" لەریزى پێشەوێ ئەركە پیرۆزەكانى ژنان پەرورە كەردنى ئەو رۆلانەيە كە رۆحیەتى فیداكارى و قوربانیدانیا تیا بەرجەستە بۆتەو"

ئەمە پەيامى سەرۆكى پەك و دەسەلاتەكەيەتى بۆ ژنانى كوردستان... هەرئەم بۆ چوئەيە كەشوفینزى پیاوسالارى تا ئەو پەرى بالادەستى بەسەر ژيانى ژنانەو لەكۆمەلگادا برەو پیداو. لەگۆشەيەكى تردا چاوپیکەوتنەكە مسعود بەرزانى دەلیت:

"بشتوانى لەژنان دەكەم بەلام گرنگە ئەوانیش بۆ خۆيان بۆ بەدەستبێنانى مافەكانى خۆيان شەربەكەن و بینه مەیدان... كاربەكەن بۆ گەشەپێدانى خۆيان .. ئەگەر وانەبێ ناتوانن مافەكانى خۆيان دەستەبەر بكن..."

ئەم قسانى سەرۆكى پەك بەناشكرا ئەو پيشان ئەدات كە نە خۆى نەدەسەلاتەكەى بەبەرپرس نازانى لەبەرامبەر ماف و نازادى یەكانى ژناندا، تەنانەت نایەوێت بەرپرسیارى ئەسەتۆگرتنى بەرنامەيەك بۆ باشترکردنى ژيانى رابگەيەنى، ئەمە لەكاتىكدايە كەدەولەت و دەسەلات هەمیشە بەرپرسى وەزعیەتى نالەبارى ژنانن جا چ ئەوان لە مەیدانداين یان نەبن. تەنانەت ئەگەر قسە لەسەر خۆدى ژنان و هەولدايانە. من وەك ژنىك دەمەوى ئەو بلبم بەسەرۆكى پارتى كە نيمەى ژنان هيج كات دريغیمان نەكردوو هەمیشە سەربارى هەموو رىگىرەك كەلەلایەن دەسەلات و قانون و دین و فەرەنگى پیاوسالارى و فەزای كۆنەپەرستانەو كە ئەمەش هەرىئەو و حیزب و حكومەتەكەتان لى بەرپرسن، خەباتمان كردوو و پيشەروى مان نواندوو بەتایەتى لەسالانى دووى راپەرینەو بزوئەو ژنان گۆشەيەكى پڕشنگدارو پيشكەوتنخوازی كۆمەلگای كوردستانى خستۆتە نيو ميژووى ئەم دەورەيەو. بزوئەو ژنان بۆ مافە ئینسانىيەكانى خۆيان بۆ داخوایە مەدەنىيەكان و وەستانەو بەدژى هەلواردى جنسى پى و وچان دەنگىك و هيزىكى نارازى بوو و چەندین چالاکى و خويشاندان و مەراسیم و كۆرۆ كۆبوونەو و رىخراوى هیناوتە مەیدانەو. .. بەلام هەلوستى پارتى ديموكرات و دەسەلاتەكەيان لەم بزوئەو و داواكانى چى بو؟

لەئاستى تەبلیغات و فریوداندا ئەو ئەحزابى دەسەلاتدار بوو كەمەسەلەى ژنان كراوتە پاشكۆى خەباتى نەتەوايەتى و هەمیشە ژنانیان بەو چەواشە كردوو كە كاتى ئەو نى یە باس لە مافەكانتان بكن جارى كوردستان نازاد نى یە.. كاتىكیش بزوئەو نارازى و رادىكالى ژنان هاتوتە مەیدانەو بەرپرسیارى بۆپیکهناو و لەژیرناوى لادان لە مقەدەساتى دینى و كلتورى بەرەو دوا پالیاى پێوئەو. و تەنانەت هیرشيان كردۆتەسەر و هەلسوراوانیان گرتوو و چالاکى رىخراوەكانیان بەناياسایى ناساندوو.. هیرش بۆرىخراوى سەربەخۆى نافەرەتان نمونەيەكى زیندوى ئەم واقعەيە. لەلایەكى تریشەو دەستگرتنى ئیسلامى سیاسى و سەرۆك عەشیرەت و مەلای مزگەوت و چاوپۆشى لەفتوا و هەرهەشەكانیان... هەموو ئەمانە ئەو راستى یە دەسەلمیێن كە خۆدى ناسیونالیزمی كورد و حیزبەكانى یەكەمین بەرپەستى سەر رىگای گەشەو هەولدانى بزوئەو ژنان بۆ داخوایەكانیان. بەمجۆرەش ئەو مەسعود بەرزانى نى یە كە داوا لەژنان دەكات خۆيان بینه مەیدانەو بەلكو ئەو ژنان و بزوئەو كەیانە كە حزی و دەسەلاتەكەى مەسعود بەرزانى بەبەرپەستى خۆيان دەبینن.

واقعەيەتى ژنانى كوردستان و بزوئەو كە ناسیونالیزمی ناتوانى بەپێوانەكانى سەرۆكى پارتى مەزەندە بكرى، بەلكو ئەو ژنانن كە مەزەندەى هەردەسەلات و سەرۆك و حیزبىك بەو دەكەن كە تاچەند لەپشت خواستەكانى ژنانى كوردستان بۆ نازادى و یەكسانى هەمەلایەنە لەكۆمەلگادا راوستان، ئەمەش تەنھا پێوئە بۆ پێچەوانە نیشاندانى جیگایەك كە سەرۆكى پارتى و ناسیونالیزمی كورد بۆژنانى دیارى كردوو.